

PAS-004-014203 to 014226 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

August / September - 2020

METHOD : 01 TO 11

(New Course)

EC-01 : GUJARATI METHOD

EC-02 : HINDI METHOD

EC-03 : SANSKRIT METHOD

EC-04 : ENGLISH METHOD

EC-05 : MATHEMATICS METHOD

EC-06 : SCIENCE METHOD

EC-07 : HISTORY METHOD

EC-08 : GEOGRAPHY METHOD

EC-9 : ECONOMICS METHOD

**EC-10 : BUSINESS MANAGEMENT &
ADMINISTRATION METHOD**

EC-11 : COMPUTER EDUCATION METHOD

Faculty Code : 004

Subject Code : 014203 To 014226

Time : Hours]

[Total Marks : 35

EC-01 : GUJARATI METHOD

સૂચના :

- (1) નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો.
- (2) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર (5 માંથી 4) આપો.
- (3) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં વિસ્તૃત ઉત્તર આપો.

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નનાં ઉત્તર આપો : 8
 - (1.1) કમ્પ્યુટરનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ જણાવો.
 - (1.2) નાટ્યીકરણની કોઈ પણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (1.3) પાઠ આયોજનની સંકલ્પના જણાવો.
 - (1.4) શબ્દકોશ એટલે શું ? જણાવો.
- 2 નીચેના આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 12
 - (2.1) એક શિક્ષક તરીકે ટેપરેકોર્ડરનો વર્ગ ખંડમાં કેવી રીતે ઉપયોગ કરશો ?
 - (2.2) એક પ્રકાશન વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
 - (2.3) તાસ આયોજન અને એકમ આયોજન વચ્ચે તફાવત જણાવો.
 - (2.4) અનાત્મલક્ષી પ્રશ્નોની રચના સમયે કઈ-કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો ?
 - (2.5) સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના વિગતે ઉત્તર લખો : 15
 - (3.1) માતૃભાષા શિક્ષણમાં દષ્ટિ ગમ્ય-શ્રુતિગમ્ય સાધનોનું મહત્ત્વ દર્શાવો.
 - (3.2) નાટ્યીકરણ અને કવિસભા પ્રવૃત્તિઓનો વર્ગ-શિક્ષણમાં કેવી રીતે ઉપયોગ કરશો ?
 - (3.3) આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષણો જણાવો.
 - (3.4) એકમ આયોજનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનાં સોપાનોની નોંધ કરો.
 - (3.5) ભાષા પ્રયોગશાળાનું સ્વરૂપ સમજાવી તેના પ્રકારો જણાવો.

EC-02 : HINDI METHOD

- १ निम्नलिखित प्रश्नों के संक्षेप में उत्तर लिखिए : ८
- (१.१) 'चार्ट' के चार उपयोग लिखिए ।
- (१.२) निदान और उपचार किसे कहते हैं ?
- (१.३) रचना किसे कहते हैं ? प्रकार के नाम दीजिए ।
- (१.४) त्रिपरिमाण दर्शक सारणी के तीन परिमाण कौन-से हैं ?
- २ निम्न में से कोई चार प्रश्नों के उत्तर लिखिए : १२
- (२.१) लेखन कौशल के विकास की प्रवृत्तियाँ लिखिए ।
- (२.२) तास एवं इकाई योजना का भेद स्पष्ट कीजिए ।
- (२.३) आदर्श प्रश्नपत्र के लक्षण बताइये ।
- (२.४) भाषा शिक्षक में कौन-सी भाषाकीय योग्यता होनी चाहिए ?
- (२.५) श्यामफलक का उपयोग लिखिए ।
- ३ निम्न में से कोई तीन प्रश्नों के विस्तृत उत्तर लिखिए : १५
- (३.१) शैक्षिक उपकरण के प्रकारों का निर्देश करके 'फिल्म' और 'शब्दकोश' का महत्त्व लिखिए ।
- (३.२) अर्थग्रहणात्मक कौशलों के विकास की प्रवृत्तियाँ लिखिए।
- (३.३) तास योजना के लिए एक विषयांग पसंद करके निम्न मुद्दे स्पष्ट कीजिए :
- (१) विषय प्रवेश
- (२) मूल्यांकन
- (३) श्यामफलक नोंध।
- (३.४) मूल्यांकन किसे कहते हैं ? प्रकार स्पष्ट कीजिए ।
- (३.५) भाषा शिक्षक की महत्ता स्पष्ट करके व्यावसायिक योग्यता लिखिए ।

EC-03 : SANSKRIT METHOD

- સૂચના : (1) ઉત્તરોનું મૂલ્યાંકન તેની ગુણવત્તા પર આધારિત રહેશે.
(2) અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1.1) સંસ્કૃત સામયિકોના નામ લખો.
(1.2) અનુલેખન એટલે શું ?
(1.3) સંબંધ ઘટાયક કસોટીનું એક ઉદાહરણ આપો.
(1.4) પાઠ આયોજન એટલે શું ?
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12
- (2.1) કોઈ એક તાસનાં શૈક્ષણિક મુદ્દાઓ સંસ્કૃતમાં લખો.
(2.2) પદ્યશિક્ષણનું મહત્ત્વ દર્શાવો.
(2.3) સંસ્કૃત શિક્ષણ માટે ઉપયોગી કોઈ પણ બે વગૈતર પ્રવૃત્તિઓની સમજ આપો.
(2.4) સંસ્કૃત શિક્ષણ માટે ભીંતપત્રોની ઉપયોગિતા ચર્ચો.
(2.5) મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના લખી મૂલ્યાંકનનું મહત્ત્વ જણાવો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 15
- (3.1) ધો.-8ના પ્રવર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની આંતરિક લક્ષણોના આધારે સમીક્ષા કરો.
(3.2) આદર્શ પ્રશ્નપત્રના લક્ષણો જણાવી, આદર્શ પ્રશ્નપત્રની રચનાના સોપાનો લખો.
(3.3) નિદાન અને ઉપચાર શિક્ષણ એટલે શું ? ઉપચારાત્મક શિક્ષણનું મહત્ત્વ જણાવો.
(3.4) સંસ્કૃતમાં શ્રુતલેખન અને ગાનનું મહત્ત્વ સમજાવો.
(3.5) તાસ આયોજનના નીચેનાં સોપાનો લખો :
(1) કા.પા. કાર્ય
(2) મૂલ્યાંકન
(3) સ્વાધ્યાય

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Evaluation of answers depend on quality.
(2) Marks will be cut off for irrelevant writing.

- 1** Answer following questions in short. **8**
- (1.1) Write name of Sanskrit Magazines.
(1.2) What is Transcription ?
(1.3) Give one example of Relative Elemental question.
(1.4) What is lesson planning ?
- 2** Answer any **four** questions in short : **12**
- (2.1) Write any lesson's teaching points in Sanskrit.
(2.2) Explain the importance of poetry teaching.
(2.3) Give information about out of class activities which are helpful in Sanskrit teaching.
(2.4) Explain the usefulness of wallpaper for Sanskrit teaching.
(2.5) Clear the concept of evaluation and explain its importance.
- 3** Answer any three questions in detail : **15**
- (3.1) Do the text book review of Std.-8 Sanskrit textbook as per the internal aspects of review.
(3.2) Explain the characteristics of ideal question paper and write its points of construction.
(3.3) What do you mean by diagnosis and remedial teaching ? Explain importance of remedial teaching.
(3.4) Explain the importance of dictation and singing technique.
(3.5) Draw the lesson plan for the following points :
(i) B.B. Work (ii) Evaluation (iii) Home work

EC-04 : ENGLISH METHOD

- 1 Answer the following questions in short : 8
- (1) List out the main steps of lesson planning.
 - (2) Write any two remedies to improve English pronunciations.
 - (3) What is composition ?
 - (4) Name the three types of questions.
- 2 Answer any **four** questions of the following: 12
- (1) What is blueprint ? Write any three advantages of it.
 - (2) Define the written composition and write any three examples of it.
 - (3) Differentiate stray lesson plan and unit lesson plan.
 - (4) Write any six features of an ideal textbook.
 - (5) What are remedies of improving handwriting ?
- 3 Answer any **three** of the following questions : 15
- (1) Define the concept of evaluation and explain different types of it.
 - (2) Explain the types of questions and their construction.
 - (3) Write a detailed note on role of computer in English language teaching.
 - (4) What is action research ? Discuss the steps of conducting an action research.
 - (5) Select a topic of your choice and prepare a lesson plan by keeping in view the following points :
 - (i) Introduction
 - (ii) Evaluation
 - (iii) Assignment

EC-05 : MATHEMATICS METHOD

સૂચના :

- (1) મુખ્ય ત્રણ પ્રશ્નો આપેલ છે. તમામ ફરજિયાત છે.
- (2) વિકલ્પ આંતરિક આપેલ છે. સૂચના અનુસાર ઉત્તરો લખવા.
- (3) જમણી બાજુનો આંક ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 8
 - (1.1) મૂલ્યાંકન એટલે શું ? મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાના સાધનોની યાદી આપો.
 - (1.2) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિમાં વિલિયમ કિલ પેટ્રી અને જહોન ડ્યુઈનું યોગદાન શું છે ?
 - (1.3) ગણિતના કોઈ એક એકમ માટે બે માર્કની વૈકલ્પિક ખાલી જગ્યા પ્રકારની કસોટીનો નમૂનો યોગ્ય સૂચના સાથે આપો.
 - (1.4) વિહંગાવલોકન એટલે શું ? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- 2 નીચેના પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે ચારના મુદ્દાસર જવાબ આપો. 12
 - (2.1) 'વિદ્યાર્થીના મૂલ્યાંકન માટે બ્લુપ્રિન્ટ આધારે રચેલ કસોટી ઉત્તમ છે'. સમજાવો.
 - (2.2) તફાવત આપો : છૂટો પાઠ - એકમ પાઠ.
 - (2.3) સારા સ્વાધ્યાય પત્રના લક્ષણો લખો.
 - (2.4) છૂટા પાઠનું અગત્યનું સોપાન કયું ? શા માટે ? તમારા ઉત્તરની સ્પષ્ટતા આપો.
 - (2.5) આદર્શ પ્રશ્નપત્રના લક્ષણો લખો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે ત્રણના વિગતે જવાબ આપો. 15
 - (3.1) વિસ્તૃત નોંધ લખો : ક્રિયાત્મક સંશોધનની વ્યાખ્યા, સોપાનો અને મહત્વ.

- (3.2) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિની સંકલ્પના, વર્ગ શિક્ષણમાં વિનિયોગ અને લાભાલાભ ચર્ચો.
- (3.3) ગણિતના કોઈ એક એકમ માટે નીચેના મુદ્દાને સંદર્ભે છૂટા પાઠનું આયેજન આપો.
(i) વિશિષ્ટ હેતુ (ii) શિક્ષકની પ્રવૃત્તિ (iii) વિદ્યાર્થીની પ્રવૃત્તિ
- (3.4) વિસ્તૃત નોંધ લખો : નિદાનાત્મક મૂલ્યાંકન અને ઉપચારાત્મક શિક્ષણ - અર્થ અને મહત્વ.
- (3.5) શાળામાં ગણિત શિક્ષક તરીકે તમે ગણિત મંડળ અંતર્ગત વિદ્યાર્થીને કઈ-કઈ પ્રવૃત્તિ કરાવશો ? આ પ્રવૃત્તિ વિદ્યાર્થીને કેવી રીતે ફાયદો કરશે ? સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) There are three questions are given below. All are compulsory.
- (2) Choices are given internally. Write answer according to instruction.
- (3) Right side numbers indicating marks.

- 1 Give answers of the following questions in brief. 8
- (1.1) What is Evaluation ? Give list of instruments of Evaluation process.
 - (1.2) What do William Kill Petrie and John Dewey contribute to the project methodology ?
 - (1.3) Write a two-mark alternate blank-type test sample with the appropriate instruction for a any unit of mathematics.
 - (1.4) What is an overview ? Illustrate with an example.

2 Give answers of the following any **four** questions out of five : **12**

- (2.1) 'Blueprint test is the best for student assessment'. Give brief understanding.
- (2.2) Give difference between : Stray lesson – Unit lesson.
- (2.3) Write characteristics of good assignment letter.
- (2.4) Which is important step of stray lesson ? Why ? Explain your answer.
- (2.5) Write the characteristics of ideal question paper.

3 Give answers of the following any three questions out of **five** in detail : (Three out of **five**) **15**

- (3.1) Write a detailed note : definition, steps and importance of Action Research.
- (3.2) Describe : Concepts of lecture method, appropriation in classroom teaching and benefit-limitation.
- (3.3) Give stray lesson planning of any unit of maths with reference to following points :
 - (i) Specific objectives
 - (ii) Teacher's Activity
 - (iii) Student's Activity
- (3.4) Write a detailed note on Diagnostic assessment and remedial education - meaning and importance.
- (3.5) As Mathematics' teacher in a school, what activities do you do for a student within a math's club ? How will these activities benefit the student ? Explain.

EC-06 : SCIENCE METHOD

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1.1) સારા પાઠ આયોજનનાં કોઈ બે લક્ષણો જણાવો.
- (1.2) હેતુકથન એટલે શું ? તે કરવું શા માટે જરૂરી છે ?
- (1.3) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિની કોઈ ચાર મર્યાદાઓ લખો.
- (1.4) નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોની કોઈ ચાર મર્યાદાઓ લખો.
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12
- (2.1) મૂલ્યાંકનયોજના અંતર્ગત એકમ કસોટી રચવામાં ઉપયોગી ત્રણ પરિમાણો વિશે જણાવો.
- (2.2) નિર્દેશન પદ્ધતિને અસરકારક બનાવવાના ઉપાયો લખો.
- (2.3) કોઈ ત્રણ પ્રકારના વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોની બે-બે ઉદાહરણસહ સંરચના કરો.
- (2.4) આદર્શ પ્રશ્નપત્રની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (2.5) વિજ્ઞાન પ્રયોગપોથીનું મહત્વ તથા ઉપયોગ અંગે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબતો જણાવો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં વિસ્તૃત જવાબ આપો : 15
- (3.1) વિજ્ઞાનમંડળની સંકલ્પના, હેતુઓ અને પ્રવૃત્તિઓ સ્પષ્ટ કરો.
- (3.2) ધોરણ-8ના વિજ્ઞાનના કોઈ એકમ માટે છૂટાપાઠનું આયોજન નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભે તૈયાર કરો :
- (1) વિષયાભિમુખ
- (2) હેતુ કથન
- (3) કા.પા. કાર્ય
- (3.3) ક્રિયાત્મક સંશોધનનો અર્થ, હેતુઓ, મહત્વ તથા અમલીકરણના સોપાનોના નામ જણાવો.
- (3.4) વિજ્ઞાનશિક્ષણમાં પ્રકલ્પ પદ્ધતિની નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભે ચર્ચા કરો.
- (1) સંકલ્પના
- (2) અસરકારક બનાવવાના ઉપાયો
- (3) મર્યાદાઓ
- (3.5) વિજ્ઞાન પ્રયોગશાળાનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરી તેની જાળવણી વિશે જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1** Write answers in short : **8**
- (1.1) State any two characteristics of good lesson plan.
 - (1.2) What is a statement of aim ? Why is it necessary to do so ?
 - (1.3) Write any four limitations of assignment method.
 - (1.4) Write any four limitations of essay type questions.
- 2** Write answers of any **four** of the following questions : **12**
- (2.1) Explain the three dimensions which is useful to prepare the unit test under evaluation.
 - (2.2) State the suggestions to make the demonstration method effective.
 - (2.3) Compose any three types of subjective questions with two examples.
 - (2.4) Explain the characteristics of ideal question paper.
 - (2.5) Explain the importance of science journal and mention things to keep in mind about its usage.
- 3** Write answers of any **three** of the following questions : **15**
- (3.1) Explain the concepts, purposes and activities of the science club.
 - (3.2) Prepare stray lesson plan for any unit of science in standard-8 with respect to the following points :
 - (1) Introduction
 - (2) Statement of aim
 - (3) B.B. Work
 - (3.3) Explain the meaning, objectives, important of action research and give name steps of its implementation.
 - (3.4) Describe following points regarding project method in science evaluation :
 - (1) Concept
 - (2) Suggestion for making it effective
 - (3) Limitations
 - (3.5) Explain the importance and maintenance of science laboratory.

EC-07 : HISTORY METHOD

સૂચના :

- (1) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- (2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- 1 નીચેનાં પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
 - (1) સમયરેખા એટલે શું ?
 - (2) મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના જણાવો.
 - (3) અનુબંધ એટલે શું ?
 - (4) પાઠ આયોજનની પંચપદીનાં નામ આપો.

- 2 નીચેનાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : 12
 - (1) આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષણો જણાવો.
 - (2) ઈતિહાસનો ભૂગોળ સાથેનો અનુબંધ જણાવો.
 - (3) ઈતિહાસ શિક્ષણમાં ટી.વી.નો ઉપયોગ જણાવો.
 - (4) એકમપાઠ આયોજનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - (5) ઈતિહાસ શિક્ષણમાં સંગ્રહાલયનું મહત્વ જણાવો.

- 3 નીચેનાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણનાં વિસ્તૃત જવાબ આપો : 15
 - (1) તાસપાઠ આયોજન અને એકમપાઠ આયોજનની તુલના કરો.
 - (2) ઈતિહાસખંડની અગત્યતા સમજાવી, તેમની સજાવટ કઈ રીતે કરશો ?
 - (3) ઈતિહાસ શિક્ષણમાં શૈક્ષણિક સાધનોની ઉપયોગીતા જણાવો.
 - (4) ઈતિહાસનાં કોઈ એક એકમ પર 25 ગુણની બ્લ્યુપ્રિન્ટ તૈયાર કરો.
 - (5) ગુણ કૌશલ્ય અને વિષયવસ્તુનાં સંદર્ભે ઈતિહાસ શિક્ષકની ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are compulsory.
- (2) Options are internal.

- 1 Answer the following questions in very short : 8
 - (1) What is time line ?
 - (2) Write the definition of evaluation.
 - (3) What is co-relation ?
 - (4) Write five steps of lesson planning.

- 2 Answer any **four** of the following questions : 12
 - (1) State the characteristics of the ideal question paper.
 - (2) What is co-relation between History and Geography ?
 - (3) Explain the use of T.V. in History teaching.
 - (4) Discuss the concept of unit lesson.
 - (5) Write the importance of museum in History teaching.

- 3 Answer any **three** of the following questions in detail. 15
 - (1) State comparison between stray lesson and unit lesson.
 - (2) Discuss the importance of History room and how will you arrange it.
 - (3) State the usefulness of teaching aid in History teaching.
 - (4) Draw a 'Blue Print' of 25 marks selecting a topic of your own choice.
 - (5) Discuss the characteristics of a history teacher with reference to the content and quality skill.

EC-08 : GEOGRAPHY METHOD

સૂચના :

- (1) પૂછેલા પ્રશ્નનાં ઉત્તર સૂચના મુજબ લખો.
- (2) જમણીબાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- (3) પ્રશ્ન-1નાં બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8

- (1.1) ત્રિપરિમાણિય દર્શક સારણીમાં કયા ત્રણ પરિમાણો હોય છે ?
- (1.2) આદર્શ પ્રશ્નપત્રની રચના કરતી વખતે કઈ-કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો ?
- (1.3) ભૂગોળ અને ગણિતનાં અનુબંધના બે ઉદાહરણો જણાવો.
- (1.4) શિક્ષક અધ્યાપન દરમિયાન 'વિશિષ્ટ ઉદાહરણો-અનુભવો પરથી કોઈ નિયમ કે સિદ્ધાંતનું જ્ઞાન આપે છે.' – તો શિક્ષક કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે ?

2 નીચેનાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર (4) પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12

- (2.1) પ્રશ્નના પ્રકાર ઉદાહરણ સાથે જણાવો.
- (2.2) ભૂગોળનો ઈતિહાસ સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણસહ સ્પષ્ટ કરો.
- (2.3) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ સોપાનબદ્ધ સમજાવો.
- (2.4) પાઠ આયોજનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી હર્બર્ટ સ્પેન્સરે આપેલ પંચપદીના નામ લખો.
- (2.5) ભૂગોળનો કોઈ એક વિષયાંગ પસંદ કરી નીચેના મુદ્દાઓનું તાસપાઠ આયોજન તૈયાર કરો :
 - (1) વિષયાભિમુખ
 - (2) વિષયવસ્તુ નિરૂપણ
 - (3) સ્વાધ્યાય

- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ (03) પ્રશ્નોનાં વિસ્તૃત જવાબ આપો : 15
- (3.1) ભૂગોળનો કોઈ એક એકમ પસંદ કરી 25 ગુણની બ્લ્યુપ્રિન્ટ (ત્રિપરિમાણિય દર્શક સારણી)ની રચના કરો.
- (3.2) શિક્ષકને વર્ગખંડમાં અનુભવાતી કોઈ એક સમસ્યા પસંદ કરી ક્રિયાત્મક સંશોધનની રૂપરેખા સ્પષ્ટ કરો.
- (3.3) તાસ આયોજન અને એકમ આયોજનની તુલના કરો.
- (3.4) તમારા મતે ભૂગોળ શિક્ષકમાં કયા-કયા ગુણ-કૌશલ્યો હોવા જોઈએ ?
- (3.5) નમૂના અભ્યાસ પદ્ધતિ સવિસ્તાર સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Write answers as per instructions.
- (2) Figures to the right indicate marks.
- (3) All questions are compulsory in Q. 1.

- 1 Answer in brief : 8
- (1.1) What are three dimensions in a three-dimensional table ?
- (1.2) What are some things to keep in mind when designing the ideal question paper ?
- (1.3) Mention two examples of co-relation of geography and mathematics.
- (1.4) Specific examples during Teacher Teaching – knowledge of a rule or principle from experiences – what method does a teacher use ?

2 Answer any **four** from the following : **12**

- (2.1) State the types of question with an example.
- (2.2) Specify an example related to the history of geography with examples.
- (2.3) Explain the project method with step by step.
- (2.4) Explain the concept of lesson planning and write down the names given by Herbert Spencer.
- (2.5) Select one of the topics of Geography and prepare the following lesson plan :
 - (1) Introduction (Subjective–Oriented)
 - (2) Content depiction
 - (3) Exercise

3 Answer any **three** from the following : **15**

- (3.1) Select a unit of geography and create a 25 marks blue print.
- (3.2) Define Action Research by outlining one of the problems that the teacher experiences in the classroom.
- (3.3) Compare the stray lesson and unit lesson.
- (3.4) What qualities and skills do you think a Geography teacher should have ?
- (3.5) Explain in detail sample study method.

EC-9 : ECONOMICS METHOD

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1.1) મૂલ્યાંકન એટલે શું ?
(1.2) ક્રિયાત્મક સંશોધનની સંકલ્પના જણાવો.
(1.3) અર્થશાસ્ત્રનો ભૂગોળ સાથે અનુબંધ કેવી રીતે બાંધશો ?
(1.4) માસિક આયોજનનું મહત્ત્વ જણાવો.
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (5માંથી 4) 12
- (2.1) અર્થશાસ્ત્રની નિદાન કસોટી તૈયાર કરવા તમે શું કરશો ?
(2.2) ક્રિયાત્મક સંશોધનનું મહત્ત્વ જણાવો.
(2.3) અનાત્મલક્ષી પ્રશ્નોમાં કયા કયા પ્રકારના પ્રશ્નોનો સમાવેશ થાય છે ?
(2.4) ક્ષેત્રકાર્ય એટલે શું ? કોઈ એક ઉદાહરણ આપો.
(2.5) એકમપાઠ આયોજનમાં મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરશો ?
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 3 પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર લખો : (5માંથી 3) 15
- (3.1) છૂટા તાસ એટલે શું ? છૂટા પાઠ અને એકમ પાઠ વચ્ચેના તફાવતના મુદ્દાઓ લખો.
(3.2) ધો.12 અર્થશાસ્ત્રનો કોઈ પણ એકમ પસંદ કરી માત્ર બ્લ્યુપ્રિન્ટ સારણી-30 ગુણ માટે રચો.
(3.3) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણનો સમાજશાસ્ત્ર અને રાજ્યનીતિશાસ્ત્ર સાથેનો અનુબંધ જણાવો.
(3.4) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષકની વિશિષ્ટતાઓ વિષયવસ્તુનું જ્ઞાન અને કૌશલ્યના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો.
(3.5) પ્રશ્નોના પ્રકાર જણાવી, સારા નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોનાં લક્ષણો જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Options are internal.

- 1** Answer the following questions in brief : **8**
- (1.1) What is Evaluation ?
 - (1.2) State the concept of action research.
 - (1.3) How will you correlate geography to economics ?
 - (1.4) State importance of monthly planning.
- 2** Answer any **four** of the following questions : **12**
- (2.1) What do you do to prepare for the diagnostics test ?
 - (2.2) Explain the importance of action research.
 - (2.3) Which type of questions are included in objective questions ?
 - (2.4) What is fieldwork ? Give any one example.
 - (2.5) How do you evaluation in a unit lesson plan ?
- 3** Answer any **three** of the following questions : **15**
- (3.1) What is stray lesson ? Write differences between stray lesson and unit lesson.
 - (3.2) Prepare Blue Print of 30 marks from any unit of Std. 12 economics.
 - (3.3) Explain the co-relation of sociology and political science with economics.
 - (3.4) Discuss the specifics of economics teacher in the context of content knowledge and skills.
 - (3.5) Specify the types of questions, write characteristics of good essay type questions.

**EC-10 : BUSINESS MANAGEMENT &
ADMINISTRATION METHOD**

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1.1) છૂટાપાઠ આયોજનની મર્યાદાઓ જણાવો.
(1.2) વાણિજ્યનો બેકિંગ સાથેના અનુબંધના ઉદાહરણ આપો.
(1.3) વાણિજ્યના શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત જણાવો.
(1.4) નિદાન કસોટીના ઉપયોગ વખતે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો ?
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (5માંથી 4) 12
- (2.1) પાઠ્યક્રમ અને અભ્યાસક્રમની તુલના કરો.
(2.2) છૂટાપાઠના સોપાનો સમજાવો.
(2.3) વાણિજ્ય શિક્ષકની વ્યવસાયિક સજ્જતાની ચર્ચા કરો.
(2.4) સારા પાઠ્યપુસ્તકના લક્ષણો જણાવો.
(2.5) વાણિજ્ય શિક્ષણ માટે આદર્શ પ્રશ્નપત્રના લક્ષણો જણાવો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 3 પ્રશ્નોના વિસ્તારથી ઉત્તર લખો : (5માંથી 3) 15
- (3.1) નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોની સંકલ્પના અને લાભાલાભ લખો.
(3.2) વાણિજ્યના ધોરણ-12ના પ્રવર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની ટૂંકમાં સમીક્ષા કરો.
(3.3) ક્રિયાત્મક સંશોધનના સોપાનો ઉદાહરણ સાથે ચર્ચો.
(3.4) વાણિજ્ય શિક્ષણમાં નિદાનાત્મક તથા ઉપચારાત્મક શિક્ષણનું શું મહત્ત્વ છે.
(3.5) અનુબંધની સંકલ્પના આપી, વાણિજ્યનો નામું સાથેનો અનુબંધ સ્પષ્ટ કરો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Options are internal.

- 1** Answer the following questions in brief : **8**
- (1.1) Describe the limitations of stray lesson planning.
 - (1.2) Give an example of the correlation with banking of commerce.
 - (1.3) Write the educational qualification of commerce teacher.
 - (1.4) What are some things to keep in mind using a diagnostic test ?
- 2** Answer any four of the following questions : **12**
- (2.1) Compare syllabus and curriculum.
 - (2.2) Write in detail steps of preparing stray lesson.
 - (2.3) Discuss the professional preparedness of commerce.
 - (2.4) Give the characteristics of a good text book.
 - (2.5) State characteristics of ideal question paper for teaching of commerce.
- 3** Answer any three of the following questions : **15**
- (3.1) Write the concept and advantage – disadvantage of essay type questions.
 - (3.2) Discuss about present textbook of commerce std. 12.
 - (3.3) Discuss the steps of action research with example.
 - (3.4) What is importance of diagnostic and remedial teaching in commerce.
 - (3.5) Give concept of correlation and clarify the correlation of commerce with account subject.

EC-11 : COMPUTER EDUCATION METHOD

સૂચના :

- (1) મુખ્ય ત્રણ પ્રશ્નો આપેલ છે. તમામ ફરજિયાત છે.
- (2) વિકલ્પ આંતરિક આપેલ છે. સૂચના અનુસાર ઉત્તરો લખવા.
- (3) જમણી બાજુનો આંક ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 8
 - (1.1) એકમ પાઠમાં મૂલ્યાંકન માટે તૈયાર કરવામાં આવતા પ્રશ્ન પેપરમાં કઈ કઈ બાબતોનું ધ્યાન રાખવામાં આવે છે ?
 - (1.2) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના પ્રણેતા અને સોપાનોની યાદી આપો.
 - (1.3) શિક્ષકની મિત્ર પદ્ધતિનું નામ લખી તેની બે મર્યાદા લખો.
 - (1.4) મૂલ્યાંકન એટલે શું ? મૂલ્યાંકન માટે ઉપયોગી સાધનોના નામ લખો.
- 2 નીચેના પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે ચારના મુદ્દાસર જવાબ આપો. 12
 - (2.1) ક્રિયાત્મક સંશોધનનું મહત્વ લખો.
 - (2.2) તફાવત આપો : તાસ આયોજન - એકમ આયોજન
 - (2.3) કમ્પ્યુટર શિક્ષણના કોઈ એક એકમ માટે બે માર્કની ખાલી જગ્યા પ્રકારની કસોટી યોગ્ય સૂચના સાથે આપો.
 - (2.4) આભાસી વર્ગખંડની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો લખો.
 - (2.5) કમ્પ્યુટરનું આદર્શ પ્રશ્ન પેપર કેવું હોવું જોઈએ ? લક્ષણો લખો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે ત્રણના વિગતે જવાબ આપો. 15
 - (3.1) કમ્પ્યુટર શિક્ષણના કોઈ એક એકમ માટે ક્રિયાત્મક સંશોધનના સોપાનો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

- (3.2) નીચેના કમ્પ્યુટર વૈજ્ઞાનિકોનો વિસ્તૃત પરિચય આપો : લેરી પેજ અને માર્ક ઝુકરબર્ગ.
- (3.3) કમ્પ્યુટર શિક્ષણના કોઈ એક એકમ માટે તાસપાઠ આયોજન નીચેના મુદ્દાને સંદર્ભે લખો.
(i) વિશિષ્ટ હેતુ (ii) શિક્ષકની પ્રવૃત્તિ (iii) વિદ્યાર્થીની પ્રવૃત્તિ
- (3.4) નિદર્શન પદ્ધતિની સંકલ્પના અને લાભાલાભ ચર્ચો.
- (3.5) શાળા કક્ષાએ કમ્પ્યુટર લેબનું મહત્વ અને વ્યવસ્થાપન પર વિસ્તૃત નોંધ લખો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) There are three questions are given below. All are compulsory.
- (2) Choices are given internally. Write answers according to instruction.
- (3) Right side number is indicating marks.

- 1 Give answer of the following questions in brief. 8
- (1.1) What are some things to keep in mind in the question paper prepared for evaluation in the unit lesson ?
- (1.2) Give a name of pioneer of project method and list out of steps of the project method.
- (1.3) Name the teacher's friend method and write its two limits.
- (1.4) What is an evaluation ? Write down the names of useful tools for evaluation.

2 Give answers of the following any **four** questions out of **five** : **12**

- (2.1) Write down the importance of Action Research.
- (2.2) Give difference between : Stray Lesson – Unit Lesson.
- (2.3) Provide a two-marks blank type test with the proper instruction for any unit of computer education.
- (2.4) Define the virtual classroom and write its characteristics.
- (2.5) What should be the ideal computer question paper ? Write its characteristics.

3 Give answers of the following any **three** questions out of **five** in detail (**three** out of **five**) **15**

- (3.1) Illustrate the steps of Action Research for any unit of computer education with an example.
- (3.2) Introduce the following computer scientists : Larry Page and Mark Zuckerberg.
- (3.3) For any one unit of computer education, give stray lesson planning about the following points (i) Specific Objectives (ii) Teacher's Activity (iii) Student's Activity.
- (3.4) Discuss the concept, beneficiary and delimitations of demonstration method.
- (3.5) Write a detailed note on the importance and management of a computer lab at the school level.

BLANK PAGE